

Forskning i korthet

Karies vanlig orsak till extraktion hos pojkar

Nayroz Mansour Ockell Allmäntandläkare, Folktandvården Skäggetorp, Linköping

Handledare:

Mats Bågesund Ötdl i pedodonti, Centrum för ortodonti/pedodonti, Östergötland

I dag går åsikterna isär vad gäller behandling av karies i de primära tänderna. Detta kan leda till att patienterna får olika behandling beroende på vilken tandläkare de konsulterar.

Det är känt sedan tidigare att tidig extraktion av primära tänder kan orsaka ortodontiska och psykologiska problem, såväl som beteende-, tugg- och talproblem.

Målet med studien var att analysera orsakerna till tidiga extraktioner av de primära tänderna, liksom att undersöka om behandling utfördes innan extraktion och om det finns några skillnader mellan könen och mellan de olika klinikerna vad gäller extraktioner.

Kariesrelaterade extraktioner är vanligare bland pojkar och på vissa folktandvårdskliniker i Östergötland. Endast 34 procent av de tänder som extraherats på grund av karies hade tidigare fått behandling.

Ungdomar föredrar laser

Petra Mosskull Hjerdtton ST-tandläkare i pedodonti, Centrum för ortodonti/pedodonti, Östergötland

Handledare:

Mats Bågesund Ötdl i pedodonti, Centrum för ortodonti/pedodonti, Östergötland

En studie har utförts där vi både subjektivt och objektivt har utvärderat ungdomars upplevelser vid preparation i tänder med highspeed-borr alternativt laser. Preparation med laser tog längre tid och luktade sämre jämfört med highspeed, men laser föredrogs av 63 procent av de deltagande svenska ungdomarna. I framtiden kan således laser tänkas vara ett alternativ eller komplement till traditionell preparation med highspeed.

Mätmetoder för oralt relaterad livskvalitet utvecklas

Pernilla Larsson Ötdl i oral protetik, Centrum för oral rehabilitering, Östergötland, forskarstuderande vid Tandvårdshögskolan, Malmö högskola

Handledare:

Thomas List Professor, Tandvårdshögskolan, Malmö högskola
Krister Nilner Professor, Tandvårdshögskolan, Malmö högskola

Oralt relaterad livskvalitet hos patienter som saknar få, flera eller alla tänder är ett komplext område där odontologin möter psykologi och där det finns få publicerade studier och där vi behöver mer kunskap. Syftet med projektet är att utveckla mätmetoder för att belysa oralt relaterad livskvalitet hos patienter med orofaciala funktionsnedsättningar. Med mer utvecklade mätmetoder kan man i framtiden göra bättre utvärderingar av vilka odontologiska/protetiska terapier som kan ge mest gynnsam effekt på livskvaliteten.

Apnébettskena för framdragande av underkäben.

Bettskena värdefull vid måttlig sömnapné

Helen Petersson-Skantz Allmäntandläkare, Centrum för oral rehabilitering, Linköping

Handledare:

Kerstin Wahlund Odont dr, ötdl i bettfysiologi, Centrum för oral rehabilitering, Linköping
Åke Tegelberg Professor, Odont fak, Malmö högskola, Centrum för klinisk forskning, Västerås

En studie har utförts av 60 vuxna patienter som behandlats av allmäntandläkare för obstruktiv sömnapné (OSA) med intra-oral mandibelframdragande apparatur. Patienterna besvarade enkäter före behandlingsstart och efter en respektive sex månaders användning av apnébettskena. Behandling med skena har visat sig vara en värdefull behandlingsmetod vid lätt till måttligt sömnapné syndrom. Få biverkningar i käkfunktionen eller andra komplikationer har noterats.

